Geldrop-Mierlo

Raadsvoorstel

Onderwerp
Strategie en begrotingskaders 2024-2027

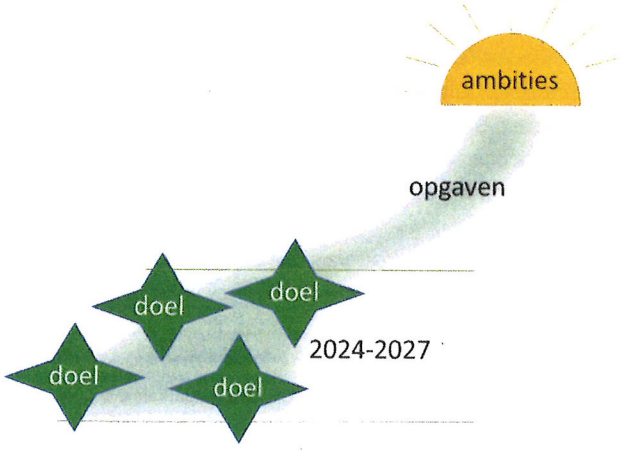
Beslispunten
1. De strategie 2024-2027 vast te stellen en daarmee de doelen voor de periode 2024-2027 te bepalen;
2. Het begrotingskader 2024 vast te stellen en daarmee:
   a. De financiële uitgangspunten vast te stellen;
   b. De nieuwe indeling van de begroting in programmagroepen vast te stellen.

Inleiding
De strategie 2024-2027 beschrijft waar de gemeente Geldrop-Mierlo voor gaat in de periode 2024 tot en met 2027. Hoofdonderdeel in de strategie is het hoofdstuk waarin de doelen voor de verschillende jaren zijn benoemd. Hiermee wordt richting gegeven aan de inzet van bestuur en organisatie. Hierdoor is de strategie een belangrijk beleidsdocument, ook binnen de planning- & controlcyclus. Tezamen met het begrotingskader voor 2024 is het te zien als de kadernota en zijn ze de opmaat naar het opstellen van de begroting 2024.

Hiermee realiseren we een wens die de raad al langere tijd heeft. Op het moment van de 'kadernota' ligt de focus niet langer op het financiële kader, maar op het beleidsinhoudelijk kader. Daarmee is de raad reeds in aanloop naar de begroting in staat om inhoudelijke afwegingen te maken.

Wat willen we bereiken
Door gerichte en geprioriteerde inzet op doelen draagt de gemeente Geldrop-Mierlo zo optimaal mogelijk bij aan het invullen van de opgaven die er in Geldrop-Mierlo en in de regio liggen. De voorbereiding op de begroting wordt strategisch van aard en is gericht op de lange termijn. Alles werkt mee in de richting van de ambities in de visie.

Argumenten
1.1 De doelen volgen uit de ambities en opgaven
In de visie zijn de ambities voor Geldrop-Mierlo richting 2040 beschreven en deze zijn uitgewerkt naar opgaven: wat moeten we oppakken om in de richting van die ambities te bewegen. Deze ambities en opgaven zijn het vertrekpunt voor het bepalen van de doelen die we in de periode 2024-2027 willen realiseren. Elk doel is daarom te herleiden naar een of meer bovenliggende opgaven.

1.2 De doelen zijn geactualiseerd en verbeterd
In deze editie van de strategie is voortgeborduurd op de doelen in de editie 2023-2026. Waar vorig jaar nog werd gewerkt met 'doelen richting 2026', zijn de doelen nu gekoppeld aan specifieke jaren. Zo kan jaarlijks het voorbije jaar eraf vallen en het nieuwe jaar worden toegevoegd zonder dat de doelen vooruit blijven schuiven. Belangrijker nog is dat het voor een betere prioritering zorgt.

Ten aanzien van de doelen die in strategie zijn opgenomen is de inschatting gemaakt dat deze realistisch zijn binnen de bestaande capaciteit. Er is op voorhand één uitzondering: bij het vaststellen van het programma Duurzaamheid is al aangekondigd dat voor uitvoering van dit programma capaciteitsuitbreiding nodig is. Voor de doelen binnen het thema duurzaamheid wordt dus uitgegaan van die capaciteitsuitbreiding. De capaciteitsuitbreiding komt in de begroting 2024 aan de orde. Bij het uitwerken van de capaciteitsplanning kunnen nog knelpunten naar voren komen. Bij de begroting wordt dan een voorstel gedaan hoe hiermee om te gaan. Mogelijke oplossingen zijn in die gevallen een nadere prioritering of andere beleidskeuzes.

Naast het actualiseren van de doelen is ook gewerkt aan het verbeteren van de doelen door ze concreter te maken. Veelal gaat het om aanpassing door specifiekere bewoordingen. In sommige gevallen is echter naar voren gekomen dat een doel op een verkeerd niveau stond. Soms bleek het doel eigenlijk meer een opgave en is er alsnog een doel geformuleerd. Vaker bleek het doel in feite een activiteit, die in een programma terug gaat komen. Dan is het bovenliggende doel geformuleerd.

1.3 De strategie als beleidsdocument is doorontwikkeld
Los van het actualiseren en verbeteren van doelen is de volledige strategie doorontwikkeld. Zoals eerder is besproken met de raad zitten we in een meerjarig groeiproces, waarin we het werken vanuit een visie en met een strategie steeds verder invullen en aankleden. Doelen spreken en werken elkaar niet meer tegen en we hebben allen dezelfde focus op hetzelfde moment. Als we met inwoners en partners willen werken aan opgaven, dan is dit een belangrijke randvoorwaarde voor succes.

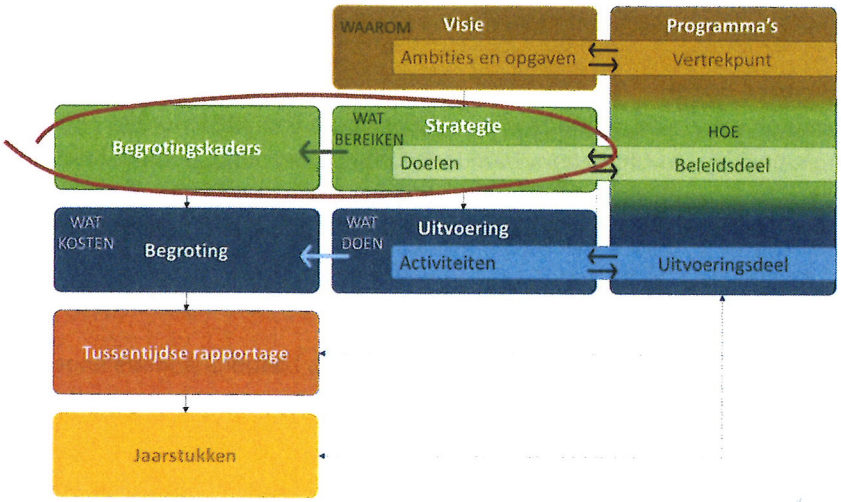
Dit loopt samen op met het groeien in het werken met programma's. Ten opzichte van de strategie 2023-2026 is in deze editie de samenwerking in de regio beter geduid, waarmee het belang van regionale samenwerking beter tot z'n recht komt. Ook zijn belangrijke uitgangspunten beschreven waar vanuit we werken als gemeentelijke overheid, bijvoorbeeld het participatief werken en het werken vanuit opgaven. Tezamen met onze aanpak op het vlak van programmatisch en gebiedsgericht werken, geeft dit handvatten voor bestuur en organisatie.

1.4 Het doelstellingenakkoord is herkenbaar in de strategie
In het doelstellingenakkoord zijn op uiteenlopende thema's ambities, opgaven, doelen en activiteiten beschreven. De elementen op doelniveau waren reeds verwerkt in de strategie 2023-2026 en zijn ook in deze editie terug te herkennen. Daarnaast zijn elementen terug te zien in de insteek als gemeentelijke overheid en de programmatische en gebiedsgerichte aanpak die we hanteren.

2.1 Het begrotingskader is het startpunt voor het opstellen van de begroting 2024
In het begrotingskader zijn de financiële uitgangspunten uitgewerkt. Aan de hand van deze uitgangspunten wordt de begroting 2024 opgesteld. In de begroting zullen bovendien de doelen zijn vertaald naar de activiteiten die we uitvoeren in 2024, met een doorkijk naar opvolgende jaren. De begroting 2024 wordt 10 oktober 2023 aan de raad gepresenteerd en ligt op 9 november 2023 ter vaststelling voor aan de raad.

2.2 In het begrotingskader wordt uitgegaan van de nu bekende gegevens
Het begrotingskader omvat puur de kaders voor het opstellen van de begroting. Beleidskeuzes worden pas gemaakt bij de behandeling van de begroting 2024. Dat betekent dat in het begrotingskader in beeld is gebracht wat de financiële uitgangspunten voor de begroting zijn. Dit jaar leggen we in het begrotingskader ook de nieuwe indeling van de begroting in programmagroepen voor aan uw raad. Daar waar we voorheen

11 begrotingsprogramma's hadden, hebben we nu 6 programmagroepen die overeenkomen met de programmagroepen uit de strategie.

Kanttekeningen

1.1 Het nog niet werken met programma's vereist een aangepaste aanpak

Als we de opzet van de beleidsarchitectuur al hadden kunnen volgen, dan zouden de doelen in de strategie zijn afgeleid van de doelen in de verschillende programma's. Doordat het werken met programma's nog moet worden ingebed in de organisatie en we voor de meeste thema's en gebieden nog geen uitgewerkte programma's hebben, is voor de strategie een inventarisatie van doelen gedaan. Deze doelen kunnen nu als input dienen voor de thema- en gebiedsprogramma's. Bij de uitwerking van die programma's kunnen nog aanvullende doelen of wijzigingen naar voren komen. Als dit het geval is, zullen deze doelen ter vaststelling aan de raad worden voorgelegd.

1.2 Gebiedsprogramma's nog niet compleet

Pas onlangs hebben wij als college het voornemen opgevat om gebiedsprogramma's te gaan hanteren voor alle gebieden in Geldrop-Mierlo. In deze editie van de strategie zijn daarom alleen gebiedsprogramma's opgenomen voor woonwijk De Coevering, centrum Geldrop, centrum Mierlo, de bedrijventerreinen, het landelijk gebied en landelijk gebied Gijzenrooi. Voor overige woonwijken zijn in de visie nog geen opgaven uitgewerkt en in deze strategie nog geen doelen. Er is wel van alle wijken opgehaald welke behoeften en knelpunten er spelen en daar wordt binnen de reguliere taakuitvoering al op ingespeeld. Er is echter nog geen toekomstscenario voor de wijken uitgewerkt. Die stap willen we zetten in het proces van het actualiseren van de visie Geldrop-Mierlo, wat eind 2023 / 2024 moet gaan plaatsvinden.
In de visie Geldrop-Mierlo 2044 zal dus per wijk een toekomstbeeld worden geschetst en opgaven worden benoemd, die het vertrekpunt zullen zijn binnen de gebiedsprogramma's. In de strategie 2025-2028 zullen dus ook doelen voor die gebiedsprogramma's worden opgenomen. In de voorgestelde indeling van de begroting in programmagroepen zijn de (voorlopige!) gebiedsprogramma's al wel opgenomen.

1.3 Impact van de meicirculaire

De 'meicirculaire gemeentefonds 2023' is nog niet beschikbaar. De verwachting is dat uit die circulaire blijkt dat de algemene uitkering vanuit het Rijk aan de gemeenten wordt aangepast, waardoor ons financiële

meerjarenperspectief wijzigt. Er wordt onder andere een stijging van het accres en de loon- en prijscompensatie verwacht. In hoeverre dit toereikend is om de hogere kosten door loon- en prijsstijgingen te compenseren is nog niet te zeggen. Zodra de meicirculaire is ontvangen, worden de consequenties doorgerekend en zal de raad middels een raadsinformatiebrief worden geïnformeerd over de consequenties.

Wat gaan we daarvoor doen

- Voor het uitwerken van de begroting zal de capaciteitsplanning 2024 worden opgesteld, worden beleidsteksten gemaakt en worden aanvullende behoeften aan budget geïnventariseerd;
- Binnen het ontwikkeltraject Durven & Doen wordt het werken met programma's verder opgepakt. Binnen de op te zetten thema- en gebiedsprogramma's wordt uitvoering gegeven aan het realiseren van de doelen;
- Zoals aangegeven volgt er naar aanleiding van de 'meicirculaire gemeentefonds 2023' nog een raadsinformatiebrief over de algemene uitkering;
- Binnen Geldrop-Mierlo en in de regio wordt via de website, Middenstandsbelangen en binnen netwerken bekendheid gegeven aan de strategie.

Wat mag het kosten

Niet van toepassing

Hoe verhoudt dit voorstel zich tot de visie en strategie

In de strategie is zichtbaar hoe de ambities en opgaven vanuit de visie zijn vertaald naar doelen.

Duurzaamheid

Niet van toepassing.

Burgerparticipatie

Niet van toepassing.

Evaluatie

Het proces van opstellen van de strategie en van het begrotingskader wordt in de organisatie geëvalueerd. Daarbij wordt specifiek gekeken naar de impact van kanttekening 1.1.

Bijlagen:

- Strategie 2024-2027
- Begrotingskaders behorende bij de strategie 2024-2027

Geldrop, 6 juni 2023

N.J.H. Scheltens
secretaris

J.C.J. van Bree
burgemeester